

Avalik pöördumine Vabariigi Valitsuse, Riigikogu ja Eesti avalikkuse poole

Kui palju maksab noorte 21. saj oskuste kujundamine ja miks õpetajate järelkasv on takerdunud?

Kõikide haridustasemete õpetajate/õppejõudude järelkasvu küsimus on erinevate uuringute ja reaalse elu tõttu teravalt tõusetanud. Õpetajate vajadus on suurem, kui hetkel uusi õpetajaid tööle tuleb ja tööle jääb. Suur hulk õpetajaid läheneb pensionieale või on juba pensioniealine. Järelkasvu küsimust on arutatud Riigikogu saalis, Kultuurikomisjonis, kõikides fraktsioonides, haridustöötajaid ühendavates organisatsioonides, paljude haridusedendajatega. Tegevused on algatatud, kuid kohanemine ning tegevuste algatamine on pikaldane. **Riik peab võtma poliitilise ja reaalse vastutuse Eesti hariduse jätkusuutlikuks kujunemisel.**

Õpetajate järelkasv on takerdunud. Õpetajakutse väärtustamine ja õpetajate järelkasvu tagamine vajab kõigi tasandite süsteemset koostööd. Valitsuse pädevuses on töötada välja tegevusplaan ja koordineerida selle elluviimist, et Eesti haridussüsteem liiguks jõudsalt isiksus- ja arengukesksuse poole. (Aadu Must, Ettepanekud Vabariigi Valitsusele 12.03.2021 nr 2-7/21-62/1)

Ootused õpetaja töö kvaliteedile, kestvusele ja sisule on kasvanud, aga muutunud pole selle eest saadav tasu. Oleks mõistlik võtta haridustöötaja ehk õpetaja, õppejõu, kutseõpetaja jne, kui kõrgelt haritud tippspetsialisti palgaarvestus osadeks lahti ja mõtestada ümber tegelikuks töötasuks.

Ootame riigikogu ja valitsuse samme:

- konstruktiivset programmi õpetajate järelkasvu jätkusuutlikkuse tagamisel;
- õpetaja palgamiinimumi sidumist keskmise palgaga;
- õpetaja ameti töösisu korrigeerimist vastavaks tegeliku tööajaga;
- õpetaja ameti karjäärimudeli väljatöötamine, millele vastaks ka nõ astmepalk
- tehtava lisatöö, mis ei mahu tööaja sisse (konsultatsioonid, HEV õpilastega sh andekatega tegelemine, õppematkad ja ekskursioonid, mentorlus, õpiprojektid, õppematerjalide loomine, õppekava arendustegevused, klassijuhatamine jms.) tasustamist riiklikult kokkulepitud määrade alusel;
- tagada kõikidele Eesti koolidele vajaduspõhine ligipääs tasulistele Eestis loodud e-õppematerjalide keskkondadele ning tasustada kvaliteetsete õppematerjalide koostamist.

Soovime näha, et riik võtab poliitilise ja reaalse vastutuse Eesti hariduse jätkusuutlikuks kujunemisel. Loob stabiilse ning ajakohase süsteemi koolipidajale, koolijuhile ja õpetajale õppetöö ning sellega kaasneva lisatöö väärtustamiseks ning vääriliks tasustamiseks.

Õpetajate tööaega ilmestav video: <https://youtu.be/lsbrgfgghy1M>

Alla on kirjutanud haridusvaldkonna töötajate nimel Õpetajate Ühenduste Koostöökoja 22 haridusühendust:

- Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetajate Selts
- Eesti Bioloogiaõpetajate Ühing
- Eesti Geograafiaõpetajate Ühing
- Eesti Haiglaõpetajate Selts
- Eesti Haridustehnoloogide Liit
- Eesti Informaatikaõpetajate Selts
- Eesti Käsitööõpetajate Selts "Aita"
- Eesti Keele kui Teise Keele Õpetajate Liit
- Eesti Keelepööre
- Eesti Keemiaõpetajate Liit
- Eesti Kehalise Kasvatuse Liit
- Eesti Klassiõpetajate Liit
- Eesti Kunstihariduse Ühing
- Eesti Lasteaednike Liit
- Eesti Majandus- ja Ettevõtlusõpetajate Selts
- Eesti Matemaatika Selts
- Eesti Muusikaõpetajate Liit
- Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu Kooliraamatukogude seksioon
- Eesti Tehnoloogiakasvatuse Liit
- Eesti Tööõpetajate Selts
- Inimeseõpetuse Ühing
- MTÜ Hea Algus

Õpetajate tööaega ilmestav video. Koostaja Rasmus Kits EIOPS. Aluseks võetud õpetajate tööaja uuring. VIDEO: <https://youtu.be/lsbrgfghy1M>

https://www.riiqikontroll.ee/Portals/0/Upload/RVKS2020/Peatykk2_Opetajad.docx

<https://www.etaq.ee/wp-content/uploads/2021/09/Koqumik-2021-pages.pdf>

https://www.hm.ee/sites/default/files/ey_hm_lopparuanne_2016.pdf

https://www.hm.ee/sites/default/files/eesti_haridusvaldkonna_arengukava_2035_seisuga_2020_03.27.pdf

https://www.hm.ee/sites/default/files/hmin_opetaja_atraktiivsus.pdf

Digitaalselt allkirjastanud

Krista Saadoja

Õpetajate Ühenduste Koostöökoja juhatuse esimees